Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18828

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik), kanserli çocuklarda ve di?er klinik popülasyonlarda görülen yorgunluk düzeyini ebeveyn gözlemleri arac?l???yla de?erlendirmek üzere uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? Gülçin Özalp taraf?ndan 2010 y?l?nda yap?lm??t?r. Bu form, çocu?un son 24 saat içindeki yorgunluk deneyimini ölçmeye odaklan?r. Toplam 17 maddeden ve yorgunlu?un farkl? yönlerini temsil eden 4 alt boyuttan olu?maktad?r.

Ölçek, yorgunlu?un fiziksel, duygusal ve bili?sel belirtilerini kapsayan geni? bir yelpazeyi sorgular. Derecelendirme sistemi 5'li Likert tipi olup, ebeveynlerin çocuklar?n?n ya?ad??? semptomlar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu belirlemesine olanak tan?r. Ölçe?in istatistiksel analizleri, Türkçe formunun güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk yorgunlu?u, çocuk sa?l???, ebeveyn formu, kanserli çocuklar, psikometrik araç, ölçek uyarlamas?, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Gülçin Özalp

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, çocukluk dönemi kanser hastalar?nda veya kronik hastal??? olan di?er çocuklarda, son 24 saatlik zaman dilimi içerisindeki yorgunluk ?iddetini ve niteli?ini ebeveyn bak?? aç?s?yla nesnel bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n günlük aktivitelere kat?l?m düzeylerindeki dü?ü?leri ve dinlenme ihtiyac?ndaki art??? sistematik olarak kaydetmelerini sa?lamay? hedefler.

Ölçek, özellikle klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, çocuktaki yorgunluk durumunun tedaviye veya hastal???n ilerlemesine ba?l? olarak nas?l de?i?ti?ini izlemede yard?mc? olacak standartla?t?r?lm?? ve güvenilir bir ölçüm sunmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik), yorgunluk yap?s?n?n multidisipliner bir anlay???na dayan?r ve 17 madde ile 4 farkl? alt boyutu ölçer. Bu alt boyutlar genellikle fiziksel yorgunluk, duygusal yorgunluk, bili?sel yorgunluk ve aktivite k?s?tl?l??? gibi alanlar? içerir. Ebeveyn formu, çocu?un kendi bildiriminin mümkün olmad??? veya güvenilir olmad???

ARABPSYCHOLOGY.COM

durumlarda, birincil bak?c?n?n gözlemlerine dayanarak klinik olarak anlaml? veriler toplamay? amaçlar.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, sadece basit bir enerji eksikli?i de?il, ayn? zamanda çocu?un motivasyonunu, dikkatini ve sosyal etkile?imlerini etkileyen karma??k bir semptom kompleksi olan patolojik yorgunluktur.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun yap?sal geçerlik çal??malar?, örneklem yeterlili?inin ve verilerin faktör analizi için uygunlu?unun belirlenmesine odaklanm??t?r. Yap?lan analizlerde, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0.73 olarak hesaplanm??t?r. KMO de?erinin 0.60 üzerinde olmas?, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için yeterli oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, Bartletts Test of Sphericity analizi sonucu (X^2=474.47, p<0.001) istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuç, de?i?kenler aras?nda anlaml? korelasyonlar oldu?unu ve verilerin faktörle?tirme için uygun bir matris yap?s?na sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekler niteliktedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik düzeyini belirlemek amac?yla annelere uygulanan Çocukluk Dönemi Kanser Yorgunluk Ölçe?i sonuçlar? incelenmi?tir. Bu çal??ma neticesinde, ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alpha de?eri 0.77 olarak saptanm??t?r.

Genellikle sosyal bilimlerde kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k e?i?i olan 0.70 de?erinin üzerinde ç?kan bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? (yorgunlu?u) tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ebeveyn formunun güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek tutarl?l?k, klinik ortamlarda güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik) yap?s?n?n incelenmesi amac?yla gerçekle?tirilen Faktör Analizi, ölçe?in 17 madde ile 4 alt boyuttan olu?tu?unu do?rulam??t?r. Bu dört alt boyut, yorgunlu?un farkl? fenomenolojik bile?enlerini temsil etmektedir.

Örneklem yeterlili?ini test eden KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) de?eri 0.73 olarak bulunmu?, bu da verilerin faktörle?tirme için uygunlu?unu kan?tlam??t?r. Ayr?ca, Bartletts Test of Sphericity (X^2=474.47, p<0.001) sonucunun anlaml? olmas?, de?i?kenlerin çok de?i?kenli normal da??l?m gösterdi?ini ve faktör yap?s?n?n anlaml? oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe örneklemde korundu?unu i?aret etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type:

Uyarlama

Format:

17 maddeden ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipindedir (1= hiç - 5= her zaman).

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ebeveynler (Çocuklar?ndaki yorgunlu?u de?erlendirmek üzere)

Age Group:

Ölçek kanser tan?s? alm?? çocuklar?n ebeveynlerine uygulanm??t?r; çocuk ya? grubu belirtilmemi?tir ancak genellikle pediatrik onkoloji popülasyonunu kapsar.

Population Details:

Özellikle kanserli çocuklar?n yorgunluk düzeyini de?erlendirmek için kullan?lm??t?r.

Test Methodology:

Öz bildirim (ebeveyn taraf?ndan doldurulan form) yöntemiyle, çocu?un son 24 saatteki yorgunluk deneyimini ölçmeye dayal?d?r.

Anahtar Kelimeler

Kaiser-Meyer-Olkin, Bartletts Testi, Cronbach Alpha, ebeveyn bildirimi, pediatri, onkoloji, sa?l?k bilimleri, yorgunluk ölçümü.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut de?il.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Affiliation Email addresses:

gulcinozalp@gmail.com

Correspondence Address:

Gülçin Özalp, Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (2010 Yüksek Lisans Tezi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal yazar?ndan veya Türkçe uyarlamas?n? yapan sorumlu yazar Gülçin Özalp'tan kullan?m izni al?nmas? gerekmektedir. ?leti?im bilgisi yukar?da sa?lanm??t?r. Ölçe?in Türkçe uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? 2010 y?l?nda tamamlanm??t?r.

Kaynaklar

Özalp, G. (2010). *Kanserli çocuklarda yorgunluk ölçe?i'nin çocuk, ebeveyn ve sa?l?k çal??an? Türkçe formlar?n?n geçerlik güvenirlik çal??mas?* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Tez özeti ve detaylar?na Yüksekö?retim Kurulu Ulusal Tez Merkezi üzerinden ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

cocuk-yorgunluk-olcegi-ebeveyn-formu-24-saatlik-toad.pdf

Çocuk Yorgunluk Ölçe?i: Ebeveyn Formu (24 Saatlik) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Çocu?um sabahlar? yorgun oluyor
Çocu?umun günlük aktivitelere kat?lacak gücü olmuyor
Çocu?um sadece yatmak ve dinlenmek istiyor
Çocu?um yürürken durup dinlenmek istiyor

ARABPSYCHOLOGY.COM